

UAB NORDSTREET

INDIVIDUALIŲ PASKOLŲ PORTFELIŲ KREDITO RIZIKOS VERTINIMO IR INFORMACIJOS TEIKIMO TVARKA

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Ši UAB Nordstreet („Bendrovė“) kredito rizikos vertinimo ir informacijos teikimo tvarka („Tvarka“) nustato procesus ir metodikas, kuriais vadovaudamasi Bendrovė vertina kredito riziką, teikdama individualaus paskolų portfelio valdymo paslaugą, taip pat numato informacijos, susijusios su individualaus paskolų portfelio valdymu, teikimo procedūras.
- 1.2. Tvarka parengta vadovaujantis 2020 m. spalio 7 d. Reglamentu (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų („Reglamentas“), Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/2118 ir kitais Bendrovei taikytiniais teisės aktais.
- 1.3. Tvarka taikoma kartu su Bendrovės Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėmis. Sąvokos, neapibrėžtos šioje Tvarkoje, suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos tose taisyklėse.
- 1.4. Už Tvarkos įgyvendinimą atsakingas Bendrovės vadovas arba jo paskirtas atsakingas asmuo.

2. SĄVOKOS

- 2.1. Jeigu kontekstas nereikalauja kitaip, šioje Tvarkoje didžiosiomis raidėmis vartojamos sąvokos turi žemiau nurodytas reikšmes:
 - 2.1.1. Bendrovė – UAB Nordstreet, juridinio asmens kodas 304565690, buveinė Naugarduko g. 19, LT-03226 Vilnius, Lietuvos Respublika; korespondencijos adresas – A. Domaševičiaus g. 9, LT-01400 Vilnius;
 - 2.1.2. Finansuotojas – Bendrovės klientas, kuris per Bendrovės administruojamą Platformą investuoja į Platformoje paskelbtą Projektą;
 - 2.1.3. Įsipareigojimų neįvykdymas – sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse;
 - 2.1.4. LGD – nuostolis Įsipareigojimų neįvykdymo atveju, išreikštas neapmokėto likučio dalimi;
 - 2.1.5. Paskolos sutartis – per Platformą tarp Projekto savininko ir Finansuotojo sudaroma sutartis, kurios pagrindu Finansuotojas finansuoja Projektą bei suteikia sutelktinio finansavimo lėšas Projekto savininkui, o Projekto savininkas įsipareigoja grąžinti gautas lėšas kartu su palūkanomis ir kitais taikomais mokesčiais per sutartyje nustatytą terminą;
 - 2.1.6. PD – Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė, atitinkanti paskolai priskirtą kredito rizikos klasę;
 - 2.1.7. Platforma – Bendrovės administruojama informacinė sistema (<https://www.nordstreet.com/>), kurią naudojant vykdomas sutelktinis finansavimas;
 - 2.1.8. Projektas – verslo, profesinėms, mokslo, tiriamosioms ir kitoms reikmėms, išskyrus vartojimą, tenkinti parengtas ir Platformoje paskelbtas projektas, kuriam įgyvendinti Projekto savininkas siekia pritraukti sutelktinio finansavimo lėšų iš Finansuotojų;
 - 2.1.9. Projekto savininkas – asmuo, inicijuojantis Projektą, kurį Bendrovė paskelbia Platformoje;
 - 2.1.10. Tikėtina faktinė grąža – diskontuota metinė investicijų grąža, kurios Finansuotojas tikisi tam tikrą vertinimo dieną, remdamasis naujausia turima informacija;
 - 2.1.11. Tvarka – šis dokumentas.

3. KREDITO RIZIKOS VERTINIMAS

- 3.1. Bendrovė, teikdama individualaus paskolų portfelio valdymo paslaugas, remdamasi patikimais ir aiškiai apibrėžtais kriterijais ir atsižvelgdama į visus svarbius veiksnius, kurie gali daryti nepalankų poveikį paskolų veiksniumui, įvertina:
- 3.1.1. atskirų Projektų, atrinktų Finansuotojo portfeliui, kredito riziką;
 - 3.1.2. kredito riziką Finansuotojo portfelio lygmeniu;
 - 3.1.3. Projektų savininkų, atrinktų Finansuotojo portfeliui, kredito riziką, patikrinant tikimybę, kad Projekto savininkas įvykdys savo su paskola susijusias pareigas.
- 3.2. Bendrovė, vertindama Tvarkos 3.1 p. numatytas kredito rizikas, nustato penkias kredito rizikos klases. Klasių žymėjimas sutampa su Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse nustatyto žymėjimu:
- 3.2.1. 1 klasė (A) – žema kredito rizika;
 - 3.2.2. 2 klasė (B) – vidutinė kredito rizika;
 - 3.2.3. 3 klasė (C) – aukštesnė kredito rizika;
 - 3.2.4. 4 klasė (D) – aukšta kredito rizika;
 - 3.2.5. 5 klasė (E) – per aukšta, nepriimtina kredito rizika.
- 3.3. Konkrečių Tvarkos 3.1 p. nurodytų kredito rizikos vertinimų metodų aprašymai pateikiami šios Tvarkos 4, 5 ir 6 skyriuose.
- 3.4. Bendrovė nefinansuoja ir į Finansuotojo portfelį neįtraukia paskolų, kurioms pagal šią Tvarką priskirta 5 klasė (E).

4. ATSKIRŲ PROJEKTŲ KREDITO RIZIKOS VERTINIMAS

- 4.1. Vertindama atskirų Projektų, atrinktų Finansuotojo portfeliui, kredito riziką, Bendrovė atsižvelgia į šiuos elementus:
- 4.1.1. kriterijus ir pagrindinius finansinius rodiklius, naudojamus siekiant nustatyti atskirų Projektų verslo planų įgyvendinamumą ir tvarumą;
 - 4.1.2. Projektų tikėtinų pinigų srautų analizę ir vertinimą, kiek užtikrinti gali būti tie tikėtini pinigų srautai skirtingais laikotarpiais;
 - 4.1.3. verslo sektoriaus, kuriame veikia Projektų savininkai, ypatybių, įskaitant konkurencijos laipsnį, analizę;
 - 4.1.4. Projektų savininkų žinių, patirties, reputacijos ir gebėjimo valdyti verslo veiklą konkrečiame Projekto sektoriuje vertinimą;
 - 4.1.5. užtikrinimo priemonės įtaką;
 - 4.1.6. paskolos grąžinimo grafiko rūšį ir įmokų mokėjimo dažnumą.
- 4.2. Vertindama Tvarkos 4.1 p. numatytus kriterijus Bendrovė surenka duomenis, vadovaudamasi Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse nustatytais procedūromis ir šaltiniais.
- 4.3. Bendrovė, atlikdama Projektų, atrinktų Finansuotojo portfeliui, kredito rizikos vertinimą, kiekvienam iš Tvarkos 4.1 p. numatytų kriterijų priskiria kredito rizikos klasę žemiau nustatyta tvarka.

Verslo plano vertinimas				
A rizikos klasė	B rizikos klasė	C rizikos klasė	D rizikos klasė	E rizikos klasė
pateiktas detalus verslo planas, paremtas aiškiais skaičiavimais, kurių pagrindas patikimi duomenys ir šaltiniai, pateikiama aiški projekto vizija, įgyvendinimo etapai, aiškiai struktūrizuota projekto	pateiktas aiškus verslo planas, aiškus projekto įgyvendinimo planas, aiškūs skaičiavimai	pateiktas nepilnas verslo planas, verslo planas nėra visapusiškai išbaigtas, skaičiavimai yra prognoziniai, neparemti aiškiomis prielaidomis ir aiškiais duomenimis bei šaltiniais	pateiktas nepilnas verslo planas, verslo plane trūksta detalumo, nėra aiškių projekto įgyvendinimo sąlygų, etapų, skaičiavimų	verslo planas nepateiktas ir nėra paaiškinama, kaip bus įgyvendinamas projektas ir kokia potenciali projekto nauda (grąža)

vykdymo eiga, terminai ir kita su projekto įgyvendinimu bei jo realizavimu susijusi informacija				
---	--	--	--	--

Tikėtinų pinigų srautų analizė ir vertinimas				
A rizikos klasė	B rizikos klasė	C rizikos klasė	D rizikos klasė	E rizikos klasė
pinigų srautai prognozuojami teigiami bei užtikrinantys pakankamą likvidumą ir prielaidose nėra indikacijų, kad reali padėtis gali nukrypti nuo pateiktųjų prognozių	pinigų srautai prognozuojami teigiami, tačiau jų pakankamumas suteikia pagrindo manyti, kad projekto savininkas retkarčiais gali susidurti su likvidumo trūkumu	pinigų srautai prognozuojami teigiami, tačiau jų prognozavimo prielaidos suteikia pagrindo manyti, kad projekto savininkas retkarčiais gali susidurti su likvidumo trūkumu	pinigų srautai prognozuojami teigiami, tačiau dėl jų prognozavimo kyla pagrįstų abejonių, ar projekto savininkas visais atvejais sugebės laiku dengti savo įsipareigojimus bei operacines išlaidas	pinigų srautai prognozuojami neigiami ir (ar) kelia reikšmingas abejones, ar projekto savininkas turės galimybę laiku dengti savo įsipareigojimus bei operacines išlaidas

Verslo sektoriaus analizė				
A rizikos klasė	B rizikos klasė	C rizikos klasė	D rizikos klasė	E rizikos klasė
sektorius augo >10 proc.	sektorius augo <10 proc.	sektorius traukėsi <10 proc.	sektorius traukėsi >10 proc.	sektorius traukėsi >20 proc.

Projekto savininko žinių, patirties, reputacijos ir gebėjimo valdyti verslo veiklą vertinimas				
A rizikos klasė	B rizikos klasė	C rizikos klasė	D rizikos klasė	E rizikos klasė
projekto savininko žinios apie sektorių yra teigiamos, projekto savininkas puikiai išmano sektoriaus poreikius, tendencijas, verslo aplinką bei konkurenciją, projekto savininkas yra vystęs analogiškus projektus ir sėkmingai juos išvystęs, projektai buvo pelningi ir likvidūs	projekto savininko žinios apie sektorių yra teigiamos, projekto savininkas puikiai išmano sektoriaus poreikius, tendencijas, verslo aplinką bei konkurenciją, projekto savininkas yra vystęs analogiškus projektus ir sėkmingai juos išvystęs, projektai buvo pelningi ir likvidūs, tačiau buvo ir nesėkmingų projektų	projekto savininko žinios apie sektorių vertintinos kaip teigiamos, projekto savininkas yra vystęs analogiškus projektus praeityje, tačiau ne visi projekto savininko vystomi atitinkami projektai buvo sėkmingi bei pelningi	projekto savininko žinios apie sektorių vertintinos kaip teigiamos, tačiau projekto savininkas praeityje nėra vystęs projektų atitinkamame sektoriuje, dėl ko kyla abejonių, ar projekto savininkas sugebės sėkmingai vystyti planuojamą projektą	projekto savininkas nėra anksčiau vystęs projektų atitinkamame verslo sektoriuje, žinios apie sektorių yra minimalios

Užtikrinimo priemonės įtaka				
A rizikos klasė	B rizikos klasė	C rizikos klasė	D rizikos klasė	E rizikos klasė
įkeičiamas turtas, kurio atžvilgiu LTV yra iki 40 proc. imtinai	įkeičiamas turtas, kurio atžvilgiu LTV yra nuo 41 iki 50 proc. imtinai	įkeičiamas turtas, kurio atžvilgiu LTV yra nuo 51 iki 60 proc. imtinai	įkeičiamas turtas, kurio atžvilgiu LTV yra nuo 61 iki 70 proc. imtinai	LTV viršija 70 proc. arba prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės nepateikiamos

Paskolos grąžinimo grafiko rūšis ir įmokų mokėjimo dažnumas				
A rizikos klasė	B rizikos klasė	C rizikos klasė	D rizikos klasė	E rizikos klasė
paskola grąžinama lygiomis periodinėmis įmokomis (pvz., mokamomis kas mėnesį)	paskola grąžinama lygiomis periodinėmis įmokomis, taikant ne ilgesnį kaip 3 mėn. pagrindinės sumos grąžinimo atidėjimą	periodiškai mokamos palūkanos, o pagrindinė paskolos suma grąžinama paskolos termino pabaigoje	palūkanos kapitalizuojamos, pagrindinė suma ir palūkanos mokamos paskolos termino pabaigoje	paskolos grąžinimo grafikas nenustatytas arba priklauso nuo aplinkybių, kurių Bendrovė negali įvertinti

4.4. Atsižvelgiant į konkrečią kredito rizikos klasę, kiekvienam kriterijui priskiriamas svartinis balas:

- 4.4.1. jeigu kriterijui priskirta klasė A – 1 balas;
- 4.4.2. jeigu kriterijui priskirta klasė B – 0,8 balo;
- 4.4.3. jeigu kriterijui priskirta klasė C – 0,6 balo;
- 4.4.4. jeigu kriterijui priskirta klasė D – 0,4 balo;
- 4.4.5. jeigu kriterijui priskirta klasė E – 0 balų.

4.5. Nustačius kiekvieno iš Tvarkos 4.1 p. numatytų šešių kriterijų svartinį balą, apskaičiuojama galutinė balų suma. Didžiausia galima balų suma yra 6,0. Projekto, atrinkto Finansuotojo portfeliui, kredito rizika nustatoma pagal šią lentelę:

Balų suma	Kredito rizika
daugiau nei 5,4 (imtinai)	1 klasė (A) – žema kredito rizika
nuo 4,2 (imtinai) iki 5,4	2 klasė (B) – vidutinė kredito rizika
nuo 3,0 (imtinai) iki 4,2	3 klasė (C) – aukštesnė kredito rizika
nuo 1,2 (imtinai) iki 3,0	4 klasė (D) – aukšta kredito rizika
mažiau nei 1,2	5 klasė (E) – per aukšta, nepriimtina kredito rizika

- 4.6. Bendrovė Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse numatytais atvejais ir tvarka gali atlikti pakartotinį Projekto savininko ir (ar) jam suteiktos paskolos vertinimą. Tokiais atvejais Bendrovė taip pat atnaujina Projekto, atrinkto Finansuotojo portfeliui, kredito rizikos vertinimą bei pateikia atitinkamą informaciją Finansuotojui.
- 4.7. Siekdama atspindėti galimus neigiamus būsimus rinkos ir ypatingus įvykius, susijusius su paskolos rūšimi ir tikslu, Bendrovė atlieka jautrumo analizę vienos paskolos ir vieno Projekto savininko lygmeniu.
- 4.8. Jautrumo analizė atliekama vertinant, kokį poveikį paskolai ar Projekto savininkui padarytų rinkos svyravimai ar ypatingi įvykiai.
- 4.9. Atlikdama jautrumo analizę, Bendrovė vertina galimo rinkos svyravimo ar ypatingų įvykių atsiradimo įtaką paskolos rūšiai (pvz., infliacija, susijusi su konkrečiu verslo sektoriumi) ir paskolos tikslui (apyvartinių lėšų siekimas, projektų vystymas ir kt.).

Rinkos svyravimo ar ypatingų įvykių atsiradimo įtaka	Galimos įtakos svertas	Jautrumo analizės balas
labai maža įtaka	<5 %	1
maža įtaka	<35 %	2
vidutinė įtaka	>35 %	3

Rinkos svyravimo ar ypatingų įvykių atsiradimo įtaka	Galimos įtakos svertas	Jautrumo analizės balas
reikšminga įtaka	>65 %	4
didelė įtaka	>95 %	5

- 4.10. Jeigu jautrumo analizės balas yra 4 arba 5, pagal Tvarkos 4.5 p. nustatyta Projekto kredito rizikos klasė bloginama viena klase. Jeigu pagal 4.5 p. jau nustatyta 5 klasė (E), ji nekeičiama. Jautrumo analizės rezultatas ir jo poveikis fiksuojami Projekto savininko byloje.

5. KREDITO RIZIKOS FINANSUOTOJO PORTFELIO LYGMENIU VERTINIMAS

- 5.1. Vertindama kredito riziką Finansuotojo portfelio lygmeniu, Bendrovė atsižvelgia į šiuos elementus:
- 5.1.1. paskolų pasiskirstymą pagal jų terminą Finansuotojo portfelyje;
 - 5.1.2. kiekvienos Finansuotojo portfelio paskolos palūkanų normą;
 - 5.1.3. Finansuotojo portfelyje esančių paskolų, suteiktų tam pačiam Projekto savininkui arba susijusių Projektų savininkų grupei, dalį;
 - 5.1.4. Finansuotojo portfelyje esančių paskolų, suteiktų toje pačioje jurisdikcijoje ar geografinėje vietovėje įsisteigusiems arba veikiantiems Projektų savininkams, dalį;
 - 5.1.5. Finansuotojo portfelyje esančių paskolų, suteiktų tame pačiame verslo sektoriuje veikiantiems Projektų savininkams, dalį;
 - 5.1.6. tai pačiai kredito rizikos klasei priskirtų paskolų dalį.
- 5.2. Bendrovė, vertindama kiekvieną iš Tvarkos 5.1 p. nurodytų kriterijų, priskiria atitinkamam kriterijui vieną iš Tvarkos 3.2 p. nurodytų kredito rizikos klasių, kaip nurodyta žemiau esančioje lentelėje.

Kriterijus	Prielaida	Priskiriama kredito rizikos klasė
Paskolų pasiskirstymas pagal jų terminą (5.1.1)	Kuo ilgesnis paskolos grąžinimo terminas, tuo didesnė tikimybė, kad Paskolos sutarties laikotarpiu Projekto savininkas gali susidurti su finansiniais sunkumais. Vertinama atsižvelgiant į vidutinį per Platformą suteiktos paskolos terminą.	Paskolų su ilgesniu nei 25 mėn. terminu dalis: iki 20 proc. – A; nuo 20 iki 50 proc. – B; nuo 50 iki 65 proc. – C; nuo 65 iki 80 proc. – D; virš 80 proc. – E
Paskolų palūkanų norma (5.1.2)	Esant didesnei paskolos palūkanų normai proporcingai didėja tikimybė, kad dėl brangesnio paskolos aptarnavimo Projekto savininkas susidurs su finansiniais sunkumais. Vertinama atsižvelgiant į vidutinę per Platformą suteiktų paskolų palūkanų normą.	Paskolų su didesne nei 13 proc. palūkanų norma dalis: iki 20 proc. – A; nuo 20 iki 50 proc. – B; nuo 50 iki 65 proc. – C; nuo 65 iki 80 proc. – D; virš 80 proc. – E
Koncentracija vienam Projekto savininkui ar susijusių savininkų grupei (5.1.3)	Kuo didesnė koncentracija, tuo didesnė tikimybė, kad atitinkamam Projekto savininkui susidūrus su finansiniais sunkumais Finansuotojas praras didžiąją dalį ar visas jam suteiktas lėšas.	Dalis portfelyje: iki 7 proc. – A; nuo 7 iki 12 proc. – B; nuo 12 iki 20 proc. – C; nuo 20 iki 35 proc. – D; virš 35 proc. – E
Koncentracija pagal jurisdikciją ar geografinę vietovę (5.1.4)	Kuo didesnė dalis paskolų suteikta toje pačioje vietovėje veikiantiems Projektų savininkams, tuo didesnė tikimybė, kad dėl lokalių ekonominių aplinkybių jie vienu metu susidurs su finansiniais sunkumais.	Dalis portfelyje: iki 30 proc. – A; nuo 30 iki 60 proc. – B; nuo 60 iki 75 proc. – C; nuo 75 iki 85 proc. – D; virš 85 proc. – E
Koncentracija pagal verslo sektorių (5.1.5)	Kuo didesnė dalis paskolų suteikta tame pačiame sektoriuje veikiantiems Projektų savininkams, tuo didesnė tikimybė, kad dėl neigiamų to sektoriaus aplinkybių Finansuotojas patirs reikšmingų nuostolių.	Dalis portfelyje: iki 20 proc. – A; nuo 20 iki 35 proc. – B; nuo 35 iki 50 proc. – C; nuo 50 iki 65 proc. – D; virš 65 proc. – E

Kriterijus	Prielaida	Priskiriama kredito rizikos klasė
Tai pačiai kredito rizikos klasei priskirtų paskolų dalis (5.1.6)	A ir B klasės paskolos portfeliui reikšmingos įtakos neturi, nes jų kredito rizika žema. Tačiau reikšminga C ar D klasės paskolų dalis portfelio riziką didina.	Jeigu C klasės paskolos sudaro daugiau nei 30 proc. portfelio – C; jeigu D klasės paskolos sudaro daugiau nei 30 proc. portfelio – D; jeigu portfelyje yra bent viena E klasės paskola – E; kitais atvejais – A

- 5.3. Bendrovė kiekvienam kriterijui pagal priskirtą klasę apskaičiuoja svertinį balą: A – 1 balas; B – 0,8 balo; C – 0,6 balo; D – 0,4 balo; E – 0 balų.
- 5.4. Bendrovė, priskyrusi svertinius balus visiems šešiams Tvarkos 5.1 p. nurodytiems kriterijams, apskaičiuoja galutinę balų sumą. Didžiausia galima balų suma yra 6,0. Bendra kredito rizika Finansuotojo portfelio lygmeniu nustatoma pagal šią lentelę:

Balų suma	Kredito rizika
daugiau nei 5,4 (imtinai)	1 klasė (A) – žema kredito rizika
nuo 4,2 (imtinai) iki 5,4	2 klasė (B) – vidutinė kredito rizika
nuo 3,0 (imtinai) iki 4,2	3 klasė (C) – aukštesnė kredito rizika
nuo 1,2 (imtinai) iki 3,0	4 klasė (D) – aukšta kredito rizika
mažiau nei 1,2	5 klasė (E) – per aukšta, nepriimtina kredito rizika

- 5.5. Vertindama rizikos klases portfelio lygmeniu, Bendrovė taip pat atlieka testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, siekdama įvertinti portfelio atsparumą per ekonominį ciklą ir pagal įvairius scenarijus.
- 5.6. Atlikdama testavimą nepalankiausiomis sąlygomis portfelio lygmeniu, Bendrovė vertina:
- 5.6.1. portfelio turinį – Finansuotojo portfelyje esančių paskolų tipą, t. y. finansuotų paskolų sektorių ir jo prognozes;
 - 5.6.2. portfelyje esančių paskolų užtikrinimą – ar ir kiek portfelio paskolos yra užtikrintos;
 - 5.6.3. portfelyje esančių paskolų jurisdikciją ar geografinių vietovių ekonominę padėtį.
- 5.7. Vertindama Tvarkos 5.6 p. nurodytus scenarijus, Bendrovė vadovaujasi oficialiais informaciniais šaltiniais (pvz., UAB „Creditinfo Lietuva“, Lietuvos statistikos departamento, Lietuvos banko skelbiamais duomenimis).
- 5.8. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatas nustatomas kaip scenarijų pasireiškimo tikimybės ir jų poveikio portfeliui sandauga.

Pasireiškimo tikimybė	Tikimybės svetas	Balas
gali pasireikšti tik ypatingose situacijose (pvz., force majeure)	<5 %	1
gali pasireikšti, bet labai retai	<35 %	2
gali pasireikšti, bet retai	>35 %	3
tikėtina, kad pasireikš	>65 %	4
didelė tikimybė, kad pasireikš	>95 %	5

Poveikio lygis	Poveikio skalė	Balas
labai mažas (nereikšmingas)	<1 %	1

Poveikio lygis	Poveikio skalė	Balas
mažas	1 %	2
vidutinis	5 %	3
aukštas (žymus)	15 %	4
labai aukštas (labai žymus)	20 %	5

Galutinis testo rezultatas (tikimybė × poveikis)	Vertinimas
1–5	labai aukštas portfelio atsparumas – nepalankiausios sąlygos neturėtų daryti įtakos portfeliui
6–10	aukštas portfelio atsparumas – nepalankiausios sąlygos neturėtų daryti reikšmingos įtakos
11–15	vidutinis portfelio atsparumas – nepalankiausios sąlygos gali daryti vidutinę įtaką
16–20	žemas portfelio atsparumas – nepalankiausios sąlygos gali daryti didelę įtaką
21–25	labai žemas portfelio atsparumas – nepalankiausios sąlygos gali daryti labai didelę įtaką

- 5.9. Jeigu galutinis testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatas patenka į 16–25 intervalą, pagal Tvarkos 5.4 p. nustatyta Finansuotojo portfelio kredito rizikos klasė bloginama viena klase. Jeigu pagal 5.4 p. jau nustatyta 5 klasė (E), ji nekeičiama.
- 5.10. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus, taip pat kiekvieną kartą reikšmingai pasikeitus portfelio sudėčiai. Rezultatai įforminami rašytiniu įrašu.

6. PROJEKTŲ SAVININKŲ KREDITO RIZIKOS VERTINIMAS

- 6.1. Projektų savininkų kredito rizikos vertinimas atliekamas Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse numatyta tvarka.
- 6.2. Atlikus Projekto savininko kreditingumo vertinimą Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse numatyta tvarka, konkrečiam Projekto savininkui priskiriama kredito rizikos klasė. Priskirta klasė žymima taip pat, kaip nurodyta šios Tvarkos 3.2 p.

7. INFORMACIJOS TEIKIMAS FINANSUOTOJAMS

- 7.1. Bendrovė nuolat ir Finansuotojo atskiru prašymu elektroninėmis priemonėmis teikia šią informaciją apie Finansuotojo portfelį:
- 7.1.1. atskirų paskolų, iš kurių sudarytas portfelis, sąrašą;
 - 7.1.2. į portfelį įtrauktų paskolų vidutinę svertinę metinę palūkanų normą;
 - 7.1.3. paskolų pasiskirstymą pagal kredito rizikos klasę procentais ir absoliučiais skaičiais;
 - 7.1.4. pagrindinę informaciją apie kiekvieną portfelio paskolą, įskaitant palūkanų normą, termino pabaigos datą, kredito rizikos klasę, pagrindinės sumos ir palūkanų grąžinimo grafiką bei Projekto savininko grafiko laikymąsi;
 - 7.1.5. apie kiekvieną portfelio paskolą – rizikos mažinimo priemones, įskaitant užtikrinimo priemonės davėjus arba garantus, arba kitų rūšių garantijas;
 - 7.1.6. visus Projekto savininko įsipareigojimų neįvykdymo pagal kredito sutartis per pastaruosius penkerius metus atvejus;
 - 7.1.7. visus mokesčius, kuriuos už paskolą sumokėjo Finansuotojas, Bendrovė arba Projekto savininkas;

7.1.8. paskolos vertinimo rezultatus, vertinimo datą, vertinimo priežastį ir tikėtinos faktinės grąžos aprašymą, atsižvelgiant į mokesčius ir įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius.

7.2. Paskolos vertinimas atliekamas Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklių 10.1 p. nurodytais atvejais: paskolos suteikimo momentu; kai mažai tikėtina, kad Projekto savininkas visiškai įvykdys pareigas išmokėti paskolą; įsipareigojimų neįvykdymo atveju; kai Bendrovė padeda Finansuotojui pasitraukti iki paskolos termino pabaigos.

Vidutinės svertinės metinės palūkanų normos skaičiavimas

7.3. Bendrovė, skaičiuodama vidutinę svertinę metinę palūkanų normą (VSMPN), naudoja formulę $VSMPN = S / V$, kur S – visų į Finansuotojo portfelį įtrauktų paskolų tariamųjų sumų suma, o V – suma, gauta sudėjus kiekvienos portfelio paskolos tariamosios sumos ir jos metinės palūkanų normos sandaugas.

Paskolų pasiskirstymas pagal kredito rizikos klases

7.4. Bendrovė užtikrina, kad kiekviena atskira paskola būtų priskirta atitinkamai kredito rizikos klasei pagal šios Tvarkos 4 skyrių.

7.5. Atliekant skaičiavimą laikoma, kad:

7.5.1. paskolų pasiskirstymas pagal klasę absoliučiais skaičiais reiškia visų tos pačios klasės paskolų tariamųjų sumų sumą;

7.5.2. paskolų pasiskirstymas pagal klases procentais reiškia visų tos pačios klasės paskolų tariamųjų sumų sumos ir bendros visų portfelio paskolų tariamosios sumos santykį.

Pagrindinė informacija apie kiekvieną portfelio paskolą

7.6. Tvarkos 7.1.4 p. numatyta informacija apie kiekvieną portfelio paskolą apima:

7.6.1. paskolos sumą, įskaitant paskutinį neapmokėtą likutį;

7.6.2. valiutą, kuria suteikta paskola;

7.6.3. už paskolos aptarnavimą atsakingą subjektą, įskaitant jo teisinį pavadinimą, registracijos kodą ir vietą, registruotą buveinę, kontaktinius duomenis ir paskolų aptarnavimo politiką;

7.6.4. Projekto savininko tapatybę, įskaitant teisinį pavadinimą, įsisteigimo šalį, registracijos kodą, buveinės adresą ir interneto svetainę;

7.6.5. Projekto savininko nuosavybės struktūrą;

7.6.6. paskolos tikslą su trumpu Projekto aprašymu;

7.6.7. palūkanų normą ir jų apskaičiavimo metodą;

7.6.8. paskolos grąžinimo terminą;

7.6.9. kredito rizikos klasę ir jos nustatymo procedūrų aprašymą;

7.6.10. pagrindinės sumos grąžinimo ir palūkanų mokėjimo grafiką;

7.6.11. informaciją, ar Projekto savininkas laikosi mokėjimo grafiko, nurodant visus pradelstus mokėjimus arba įsipareigojimų neįvykdymo atvejus;

7.6.12. Projekto sumos procentinę dalį, kurią Finansuotojas finansuoja gauta paskola, išreikštą paskolos tariamosios sumos ir bendros Projekto sumos santykiu;

7.6.13. informaciją, ar Projekto savininkas vykdo daugiau nei vieną sutelktinio finansavimo projektą, finansuojamą bet kurio sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo, įskaitant pasiūlymo rūšį ir naudojamą priemonę, užbaigimo datą, tariamąją skolinamą sumą ir kitus finansinius bei neapibrėžtuosius įsipareigojimus.

7.7. Tvarkos 7.6.13 p. nurodytą informaciją Bendrovė gauna iš Projekto savininko ir užtikrina, kad ji būtų tiksli, patikima ir atnaujinta, vadovaudamasi Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse numatytomis informacijos rinkimo ir patikrinimo procedūromis.

Informacija apie užtikrinimo (rizikos mažinimo) priemones

- 7.8. Užtikrinimo priemonės gali būti dviejų tipų: tiesioginis kredito užtikrinimas – kilnojamąjo ir (ar) nekilnojamojo turto įkeitimas; netiesioginis kredito užtikrinimas – trečiojo asmens pateikiamas vekselis, laidavimas ar garantija.
- 7.9. Tiesioginio kredito užtikrinimo atveju Bendrovė Finansuotojams pateikia: turto rūšį; paskutinį turto vertinimą ir jo vertę, įskaitant tikėtiną realizavimo vertę priverstinio išieškojimo atveju; vertinimo metodą; įkeičiamo turto ir įsipareigojimų santykį (LTV).
- 7.10. Netiesioginio kredito užtikrinimo atveju Bendrovė Finansuotojams pateikia: trečiosios šalies, veikiančios kaip užtikrinimo teikėjas arba garantas, pavadinimą, adresą ir teisinį pobūdį; trečiosios šalies padengtos paskolos tariamosios sumos ir bendros paskolos tariamosios sumos santykį procentais.
- 7.11. Visos Projekto savininko ir jo naudai trečiųjų šalių pateikiamos užtikrinimo priemonės vertinamos Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Informacija apie įsipareigojimų neįvykdymo atvejus

- 7.12. Bendrovė pateikia informaciją apie Projekto savininko per pastaruosius penkerius metus sudarytų kredito sutarčių neįvykdymą. Informacija Finansuotojams teikiama paskolos išdavimo momentu, iš karto po įsipareigojimų neįvykdymo įvykio ir iki į portfelį įtrauktos kredito sutarties termino pabaigos.
- 7.13. Bendrovė įsitikina, kad ši informacija tiksli, patikima ir atnaujinta, vadovaudamasi Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklėse nustatytais patikrinimo procedūromis, ir informuoja Finansuotojus, kokių būdu tuo įsitikino.

Informacija apie mokesčius

- 7.14. Bendrovė savo interneto svetainėje skelbia visą aktualią informaciją apie Finansuotojo ir Projekto savininko mokėtinus mokesčius, susijusius su Projekto finansavimu ir (ar) paskolos sutarties sudarymu bei administravimu.
- 7.15. Skelbiama informacija apima bent: asmenį, kuriam taikomas mokestis; mokesčio dydį; asmenį, kuriam mokestis mokamas; paslaugas, už kurias atlyginama mokesčiais (įskaitant abonementinius, valdymo, skolų išieškojimo ir pasitraukimo mokesčius); mokesčių apskaičiavimo metodą; mokėjimo grafiką.

Paskolos vertinimas

- 7.16. Kiekvienos atskiros paskolos vertinimas turi atspindėti Tikėtiną faktinę grąžą. Ji apskaičiuojama kaip metinė vidinė grąžos norma, prilyginanti tikėtinų gryųjų pinigų srautų dabartinę vertę Finansuotojo investuotai sumai. Tikėtinai grynieji pinigų srautai apskaičiuojami pagal formulę:

$$TPS = SPS \times (1 - PD \times LGD) - M$$

Žymuo	Reikšmė	Duomenų šaltinis
TPS	tikėtini grynieji pinigų srautai	apskaičiuojama
SPS	sutartiniai pinigų srautai – pagrindinės sumos ir palūkanų grąžinimo grafikas	Paskolos sutartis
PD	Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė, atitinkanti paskolai priskirtą kredito rizikos klasę	Bendrovės faktiniai Įsipareigojimų neįvykdymo rodikliai pagal klases, skelbiami Platformoje
LGD	nuostolis Įsipareigojimų neįvykdymo atveju, lygus 1 – atgautina dalis	įkeisto turto tikėtina realizavimo vertė priverstinio išieškojimo atveju (Tvarkos 7.9 p.), atėmus išieškojimo išlaidas, padalyta iš neapmokėto likučio
M	Finansuotojo mokami mokesčiai, susiję su paskola	Bendrovės mokesčių informacija, skelbiama svetainėje (Tvarkos 7.14–7.15 p.)

- 7.17. Jeigu užtikrinimo priemonių nėra, LGD laikomas lygiu 1. Jeigu įkeisto turto vertinimas yra senesnis nei dveji metai, taikoma Tvarkos 7.9 p. nurodyta vertė, sumažinta 20 proc.
- 7.18. PD reikšmės peržiūrimos ne rečiau kaip kartą per metus, remiantis faktine Bendrovės paskolų portfelio statistika, ir tvirtinamos Bendrovės vadovo. Jeigu konkrečios kredito rizikos klasės duomenų nepakanka

statistiškai pagrįstai reikšmei nustatyti, taikoma prasčiausios klasės, kuriai duomenų pakanka, reikšmė, o ši aplinkybė nurodoma Finansuotojams teikiamoje informacijoje.

- 7.19. Paskolos vertinimas įforminamas rašytiniu įrašu Projekto savininko byloje, nurodant vertinimo datą, naudotus duomenis, PD ir LGD reikšmes, gautą Tikėtiną faktinę grąžą ir vertinimą atlikusį asmenį. Vertinimą atlieka finansavimo vadovas, o Įsipareigojimų neįvykdymo atveju – kartu su už išieškojimą atsakingu asmeniu.
- 7.20. Portfelio vertinimas apskaičiuojamas kaip svertinis vidurkis: skaitiklis gaunamas sudėjus kiekvienos portfelio paskolos tariamosios sumos ir jos Tikėtiną faktinę grąžą sandaugas, vardiklis – sudėjus visų portfelio paskolų tariamąsias sumas.
- 7.21. Visa šiame skyriuje nurodyta informacija nuolat, kai tai įmanoma, teikiama Finansuotojams jų paskyroje Platformoje. Papildomai informacija gali būti teikiama atskiru Finansuotojo prašymu su Finansuotojų sudarytuose susitarimuose numatyta tvarka.

8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 8.1. Ši Tvarka įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos, išskyrus atvejus, kai Bendrovės vadovo įsakyme, kuriuo tvirtinama Tvarka, numatoma kita įsigaliojimo data.
- 8.2. Sprendimus dėl Tvarkos tvirtinimo, panaikinimo, keitimo ir (ar) papildymo priima Bendrovės vadovas.
- 8.3. Tvarka peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus, taip pat kiekvieną kartą pasikeitus taikytiniams teisės aktams ar reikšmingai pasikeitus Bendrovės veiklos procesams. Peržiūrą organizuoja Bendrovės teisininkas, vykdamas rizikos valdymo funkciją. Peržiūra atliekama kartu su Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklių peržiūra.
- 8.4. Šioje Tvarkoje nustatytos vertinimo metodikos santrauka, apimanti vertinimo kriterijus, kredito rizikos klases ir Tikėtiną faktinę grąžą skaičiavimo principą, skelbiama Bendrovės interneto svetainėje. Ribinės reikšmės neskelbiamos.
- 8.5. Su šia Tvarka pasirašytinai supažindinami darbuotojai, dalyvaujantys kredito rizikos vertinimo ir informacijos Finansuotojams teikimo procesuose, ir kiekviena nauja Tvarkos redakcija.